

ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ- ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΟ Α.Ε.

Η σύγκριση

Σε μια σύγκριση ο **πρώτος (α') όρος σύγκρισης** δηλώνει το πρόσωπο ή το πράγμα, το οποίο συγκρίνεται με κάποιο άλλο, ενώ ο **δεύτερος (β') όρος σύγκρισης** δηλώνει αυτό με το οποίο συγκρίνεται ο α' όρος:

Υ	Ρ	Κ	
Κῦρος	ἦν	νεώτερος	Ἀρταξέρξου.
α' όρος		συγκριτική λέξη	β' όρος
σύγκρισης			σύγκρισης

Ως συγκριτικές λέξεις χρησιμοποιούνται **παραθετικά επιθέτων ή επιρρημάτων**, δηλαδή ο συγκριτικός και ο υπερθετικός τους βαθμός.

Υ/α' όρος σύγκρ. **β' όρος σύγκρ.** **Ρ**
π.χ. Ἐγὼ οὖν **σοφώτερος** ἐκείνων γενήσομαι κατὰ τοῦτο.
=Εγώ λοιπόν θα γίνω σοφότερος από εκείνους ως προς αυτό.

Ο α' όρος σύγκρισης εκφέρεται ποικιλοτρόπως:

Υ/α' όρ. **β' όρ.** **Ρ**
Ἐγὼ σοῦ **καλλίων** ὑπάρχω. [με αντωνυμία] =Εγώ είμαι καλύτερος από σένα.

Υ/α' όρ. **β' όρ.** **Ρ**
Πόλεμος ἔνδοξος εἰρήνης αἰσχροῦς **αἰρετώτερος** ἐστί. [με ουσιαστικό]=Ο ἔνδοξος πόλεμος είναι αἰρετώτερος (προτιμότερος) από την ντροπιαστική εἰρήνη.

Α/α' όρ. **β' όρ.** **Ρ (σύ:Υ)**
Καλῶς **ἀκούειν μᾶλλον** ἢ πλουτεῖν θέλε. [με απαρέμφατο]=Να επιδιώκεις περισσότερο να ακούς καλά πράγματα παρά να πλουτίζεις.

Ο β' όρος σύγκρισης εκφέρεται:

1. με **γενική (γενική συγκριτική)**, όταν είναι ουσιαστικό ή άλλη λέξη που χρησιμοποιείται ως ουσιαστικό:

Υ / α' όρ. **Κ** **Ρ** / **β' όρ. σύγκρ./ γεν. συγκριτική**
Ἡ δικαιοσύνη **θεοφιλέστερον** ἐστί **τῆς ἀδικίας**. =Ἡ δικαιοσύνη είναι πιο θεάρεστη από την ἀδικία.

Οὐδὲν πικρότερον **τῆς ἀνάγκης**.

Τὸ σπουδάζειν **τοῦ παίζειν** ἐπιπονώτερόν ἐστιν.

2. όταν δεν είναι ουσιαστικό με το **ἢ** και **ομοιόπτωτα** ή **ομοιότροπα με τον α' όρο σύγκρισης:**

Ρ **α' όρος** **β' όρος**
Ἐβούλοντο σὺν τοῖς Ἕλλησιν **μᾶλλον ἢ σὺν τοῖς βαρβάροις** εἶναι. (εδώ ο β' όρος εκφέρεται με ἢ+εμπρόθετο προσδιορισμό)
=Ἦθελαν να είναι περισσότερο μαζί με τους Ἕλληνες παρά με τους βαρβάρους.

3. σπανιότερα εκφέρεται με τα:

ἀντὶ / πρὸ + γενική,

παρὰ + αιτιατική,

(ἢ) πρὸς + αιτιατική,

ἢ κατὰ + αιτιατική,

ἢ / ἢ ὡς / ἢ ὥστε + απαρέμφατο:

π.χ. Αἰρετώτερός ἐστιν ὁ καλὸς θάνατος **ἀντὶ τοῦ αἰσχροῦ βίου**.

Βούλομαι λόγον εἶπεῖν θρασύτερον ἢ κατὰ τὴν ἐμὴν ἡλικίαν.

Τέλος, ο β' όρος σύγκρισης είναι δυνατόν να παραλείπεται, όταν εννοείται από τα συμφραζόμενα:

Δυνατώτεροι πράττειν οἱ δίκαιοι φαίνονται. [τῶν ἀδίκων]

Το **υπερθετικό**, όπως και στη νέα ελληνική, δηλώνει ότι:

α) ένα ουσιαστικό έχει μια ιδιότητα σε ανώτερο βαθμό από όλα τα όμοιά του και λέγεται σχετικό υπερθετικό:

γεν. διαιρετική

Ἀθηναίων σοφώτατος Σωκράτης ἦν (γενική διαιρετική)

β) ένα ουσιαστικό έχει μια ιδιότητα στον ανώτερο βαθμό χωρίς άμεση σύγκριση με τα όμοιά του, και τότε λέγεται απόλυτο υπερθετικό: Κύρος φιλομαθέστατος ἦν.

ΑΣΚΗΣΕΙΣ

- Να υπογραμμίσετε την συγκριτική λέξη (το συγκριτικό) και αναγνωριστεί ο πρώτος και ο δεύτερος όρος σύγκρισης στις παρακάτω προτάσεις:

1. Παρύσατις ἐφίλει (=αγαπούσε) Κῦρον μᾶλλον ἢ Ἄρταξέρξην.

2. Οὐδέν ἀγαθόν ἐστὶ κρεῖττον ἀνθρώποις ὑγείας.

3. Ὡς εἶδον οἱ Ἕλληνες τοὺς πολεμίους ἐγγὺς ὄντας, ἐπῆσαν (=επιτέθηκαν) πολὺ προθυμότερον ἢ πρόσθεν.

- Να τραπούν στην αρχαία ελληνική οι παρακάτω προτάσεις:

1. Νομίζω ότι εσείς είστε καλύτεροι (=ἀμείνων) από πολλούς.

Νομίζω ὅτι ...

2. Από τους τριάκοντα (απλή γενική) ο Κριτίας υπήρξε (=γίγνομαι) ο πιο βίαιος.

Κριτίας ἦν ...

3. Τα εφόδια (=ἐπιτήδεια) θέλω (=βούλομαι) εσείς περισσότερο παρά οι άλλοι να τα έχουν.

Τὰ ἐπιτήδεια βούλομαι ἔχειν ...

